

Išaiškinta ir sulaikyta asmenų grupė, organizavusi ir planavusi įvykdyti keturis teroro aktus turinčius hibridinių tikslų

Generalinė prokuratūra ir Lietuvos kriminalinės policijos biuras išaiškino asmenų grupę, organizavusią ir planavusią įvykdyti keturis teroro aktus skirtingose Europos valstybėse.

Ikiteisminiame tyrime, kuris atliekamas dėl labai sunkių nusikaltimų – organizuotos teroristinės grupės veiklos ir teroro aktų, nustatyta, kad 2024 m. liepos 19 d. Lietuvos Respublikos pilietis A. Š., gim. 1973 m., veikdamas kartu su bendrininkais, pasinaudojo „DHL“ bei „DPD“ bendrovių tarptautinių siuntų pristatymo ir transportavimo paslaugomis ir iš Vilniaus į įvairias Europos valstybes išsiuntė 4 siuntas su savadarbiais sprogstamaisiais padegamaisiais užtaisais.

Dvi iš šių siuntų buvo adresuotos ir „DHL“ krovininiais lėktuvais išsiųstos į Jungtinę Karalystę, kitos dvi – adresuotos ir išsiųstos į Lenkiją „DPD“ krovininiais vilkikais.

Vėlesnių įvykių chronologija:

- 2024 m. liepos 20 d. 05.45 val. pirmoji siunta, veikiama iš anksto užprogramuoto elektroninio laikmačio, detonavo ir užsidegė Leipcigo (Vokietija) oro uoste prieš pat krovinio pakrovimą į jungiamojo skrydžio (Vilnius-Leipcigas-Jungtinė Karalystė) „DHL“ krovininį lėktuvą.
- 2024 m. liepos 21 d. 02.15 val. antroji siunta detonavo ir užsidegė „DPD“ krovininiame vilkike, važiuosiamame per Lenkiją.
- 2024 m. liepos 22 d. 03.36 val. trečioji siunta detonavo ir užsidegė Jungtinėje Karalystėje, Birmingeme esančiame „DHL“ sandėlyje.
- Ketvirtoji siunta, gabenta „DPD“ krovininiu sausumos transportu Lenkijoje, neužsidegė sugedus techniniam įtaisui, dėl ko neįvyko sprogstamojo užtaiso detonavimas.

Tyrimo metu nustatyta, kad didelio padegamojo poveikio savadarbiai sprogstamieji-padegamieji užtaisai buvo valdomi elektroniniais laikmačiais, paslėptais masažinėse (vibro) pagalvėlėse, o papildomi degių medžiagų mišiniai, skirti sustiprinti padegamąjį poveikį – higienos ir kosmetikos priemonių tūtelėse. Sprogstamajam-padegamajam poveikiui naudota pramoniniams bei kariniams tikslams naudojama medžiaga – termitas, pasižymintis itin aukšta degimo temperatūra.

Atsižvelgiant į tyrimo svarbą ir nusikalstamus tikslus – teroro aktų įvykdymas skirtingose valstybėse itin pavojingu būdu, galinčiu sukelti labai sunkias ir negrįžtamas pasekmes, Eurojuste buvo įkurta jungtinė tyrimo grupė. Šioje tarptautinėje tyrimo grupėje glaudžiai

Išaiškinta ir sulaikyta asmenų grupė, organizavusi ir planavusi įvykdyti keturis teroro aktus turinčius hibridinių tikslų

bendradarbiauja Lietuvos, Lenkijos, Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Nyderlandų, Latvijos, Estijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados teisėsaugos ir žvalgybos institucijų pareigūnai.

Ikiteisminio tyrimo metu nustatyta, kad nurodytus nusikaltimus organizavo ir jų įgyvendinimą koordinavo Rusijos Federacijos piliečiai, siejami ir turintys ryšių su Rusijos Federacijos karinėmis-žvalgybos tarnybomis.

Pažymėtina, kad keli nusikaltimų įvykdymo koordinatoriai taip pat yra tiesiogiai susiję su bandymu įvykdyti teroro aktą 2024 m. gegužės 9 d. Vilniuje, kuomet buvo padegtas prekybos centras „IKEA“ ¹.

Tai Ukrainos pilietis Daniil Gromov, gim. 1988 m., kuris taip pat naudojasi Rusijos Federacijos piliečio Jaroslav Mikhailov, gim. 1988 m., asmens tapatybės duomenimis, bei Tomas Dovgan Stabačinskas, gim. 1971 m., turintis ir Lietuvos Respublikos, ir Rusijos Federacijos pilietybes.

Nustatyta, kad organizuojant ir rengiantis įvykdyti teroro aktus, atskiroms užduotims buvo pasitelkiami ir kiti Lietuvos, Rusijos, Latvijos, Estijos, Ukrainos piliečiai, kurie tuo tikslu buvo ieškomi pasinaudojant pažintimis, verbuojant ir palaikant ryšį per „Telegram“ programą bei siūlant atlygį ir atsiskaitant kriptovaliuta.

Nustatyta, kad minėti asmenys veikė organizuotai, laikydamiesi itin griežtos konspiracijos, išskaidydami atskiras užduotis, tokias kaip siuntų ir padegamųjų medžiagų gabenimas, jų perdavimas kitiems, slėpimas specialiai parengtose slėptuvėse ar kitose vietose, padegamųjų užtaisų aktyvavimas bei kitas, skirtingiems, dažniausiai – tarpusavyje nesusijusiems, vykdytojams ir jų grandinėms.

Tyrimo metu Lietuvoje, Lenkijoje, Latvijoje, Estijoje buvo atlikta daugiau nei 30 kratų.

